

Megjelen:
Hetenként vasárnap.

Előfizetési ára:

helyben házhoz hordva
s vidékre postán küldve
Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr.

Hirdetések egyezség
szerint közöltnak.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

GAZDASÁGI, TARSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztői iroda:
iskola-utca 65. sz. hol
lap szellemi részét
illető ügyekben értekez-
ni lehet.
Kéziratok nem adatnak
vissza.

Kiadóhivatal:
Pflón Gyula könyvnyom-
daja, hol az előzetesek
és hirdetések félévetnek

Nyilvtéri közlemények
sorunként 15 kért szá-
mútnak.

A költségvetés.

A városi tanács most foglalkozik a jövő évi költségvetés összeállításával, ezen körülmény alkalmat szolgáltat nekünk arra, hogy a költségvetés összeállítására vonatkozólag néhány észrevételt tegyünk.

Nem akarunk vádat emelni azok ellen, kik a múltban városunk költségvetését összeállították, de kénytelenek vagyunk kimondani azt, hogy a kik régebben Szoboszló város belügyeit rendezték, vagy nem állottak a kor színvonalán, vagy működésükben megvoltak zsidbasztva, a városi polgárság merev conservativizmusa által; mert különben Szoboszló városa a haladás terén nem maradt volna annyira hátra, a mennyire jelenleg hátra van. A költségvetés ugyanis az a tükör, a melynek rideg számjai a leghivebben tükrözik vissza azt, hogy valamely község a műveltség, közgazdaság terén mennyire haladt előre.

Mint tudjuk, minden költségvetés két rovatból áll, bevétel és kiadási rovatból. S ha most már azt látjuk, hogy a bevételi rovatban a pótdadó játssza a főszerepet: nem kell hozzá valami különös lángész hogy be lássuk azt, hogy az illető község nem valami fényes anyagi körülmények között van.

Viszont ha a kiadási rovat csak a feltétlenül szükséges kiadásokat tartalmazza: vagy azt kell hinnünk, hogy az illető község szerfelett szegény, vagy azt, hogy kulturális szükségek iránt érzéketlen.

A költségvetésnek legfőbb kelléke az, hogy minden tekintetben reális legyen, hogy tudniillik a bevételi rovatban előírt összegek pontosan befolyanak, s azok a kiadási rovatban felsorolt kiadások fedezésére fordítottassanak.

Hogy készült régebben a költségvetés?

Első sorban is összeállították a bevételi rovatot, azután a kiadási rovatban a nélkülözhetetlen kiadási tételeket s ha a bevételek ezeket fedezték, rendben volt a költségvetés. De hogy arra gondoltak volna, hogy a város fejlődését lassan de fokozatosan előmozdítsák, hogy olyan közintézményeket létesítsenek, a melyek a város művelődését, vagyonosodását, szépítését vagy a közegészség ügyét mozdítsák elő: arról szó sem volt.

A múltnak ezen mulasztásait kell tehát a mostani és a jövő nemzedéknek pótolni.

A költségvetés összeállításánál szerfelett óhajtandó volna tehát, hogy a tanácsot bizonyos elvek vezérelnék, a melyek szerint történnék aztán a város fejlődése, előhaladása.

Legfontosabbak a közegészségügyi és rendőri intézmények létesítése, mint a melyeknek felállítása ugyis részint törvény, részint felsőbb rendelet által van a városnak kötelességévé téve.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni a szépészeti követelményeket sem, s azok részére is meg kell hozni a szükséges áldozatokat.

Vigyázni kell azonban arra, hogy a mostani nemzedék ne terheltesse meg szerfelett, hanem a terhek aránylagosan hosszabb időre osztassanak fel, nehogy az történjék, hogy a tulságos megterheltség miatt a mai nemzedéknek elmenjen a kedve közhasznu intézmények létesítésétől, emiatt aztán ellenségévé legyen bár a legüdvösebb reformnak is.

Jól tudjuk, hogy a polgárság szótárában egy egy gyűlöletesebb szó a »pótdadónál« nincs: azért azzal nagyon csinján kell bánni. Azon kell tehát törekedni, hogy a városnak meglevő jövedelmei fokoztassanak, hogy minél kevesebb pótdóra legyen szüksége.

Bizunk a tanács, de különösen a polgármester, tisztii ügyész és főjegyző közügyek iránti lelkesedésében, hogy olyan költségvetést fognak összeállítani, a mely mig egyrészt a városunk fejlődéséhez és

TÁRCZA.

Érdekes történetek.

I.

Hallatlan eset.

X. városba, — nem akarjuk megnevezni, nehogy még aprehenzió legyen miatta, — nem régen egy idegen úr érkezett, ki megkapva és betöltve az elébe tett rendőri tartózkodási-jegyet, több napig időzött a városban. De már az első nap feltűnt neki, hogy egy kék kabátba öltözött ember minden lépten-nyomon követi őt.

Midőn reggel felkelt, ez az ember már ott járt kelt, fel s alá ablaka előtt; s midőn este szállására tért, utolsó tekintete ugyanarra a rejtélyes alakra esett, ki őt lesve egy lámpaoszlop árnyékába húzódott meg.

Az első két nap nem sokat törődött idegenünk e különös jelenséggel, harmadnapon azonban már nagyon kellemetlenné vált reá nézve a dolog, — s végre annyira bosszantotta, annyira idegessé tette, hogy nem birta tovább tűrni. Az az alak üldözte őt még éjjel álmában is . . . A legszörnyűbb álmoktól gyötörtetve hanykolódott fekhelyén, a kékkabátos ember hűdeg, szűró tekintettel s egy halálfió rémletessé gével mereszté reá folyton szeméit . . . Hangosan felkiáltva ébred fel nehéz álmából, az ablakhoz rohan, azt egy rántással felszaki, hogy

az éjjeli hűvös levegőn lázas állapotából kissé magához térjen . . . A hold szelid fényvel, barátságosan tekintett alá a kihalt szűk utcákra, és amott a szomszéd nagy ház falához simulva látható volt újra az a titokzatos eg yén, szeméit a kinyitott ablakra függesztve.

— Irtózatos! — ordítá Inkább mint kiáltá az idegen ur s mérgesen becsapva az ablakot, ismét az ágyba menekült.

De nem tudta többé behunyni szemét s alig hogy a reggeli szürkület derengeni kezdeti, felugrott; vad siettséggel magára hánnya ruháit, leszaladt a lépcsőn, ki az utcára s a következő perczben szemben állott gonosz szellemével, a kékkabátossal.

— Uram! Az Isten szerelmére! Örültté akar ön tenni engem! Ki ön? És mit akar velem, miért üldöz folyvást?

— Én — felelé nyugodt hangon az ismeretlen — a rendőrség által vagyok megbizva önt éjjel-nappal szemmel tartani.

— Hát mi a mennydörgős mennykőt leset én reám a rendőrség!? — tört ki a legnagyobb méltatlankodás hangján idegenünk. Nem vagyok én se nihilista, se pénztáros, se titkos drámaíró. Hagyjanak nekem békét!

— Az ön tartózkodási jegyén, — szölt újra a rendőri megbizott, — az van feljegyezve, hogy ön s z ó r a k o z á s végett jött ide. Ez gyanussá tette önt, mert ez az első eset, hogy va-

laki a saját mulatsága végett tartózkodik városunkban.

Hogy melyik városban történt ez a »hallatlan eset«, nem akarjuk megnevezni, ne hogy még aprehenziót vonjunk magunkra.

II.

A kimeríthetetlen tarisznya.

Az egész ezred kivonult a gyakorlótérre, hogy a kerületi parancsnokló-tábornok szemlét tartson felette.

A tábornok a szemle megkezdése előtt a tisztikarnak meglehetősen hosszú és unalmas előadást tartott a stratégia némely magasabb elveiről. A tanítás már jó egy órája tarthatott, és ez idő alatt a szegény bakáknak mozdulatlan kellett állniok a nyári hőségben, a forró napon.

Végre az előadás befejezést nyert s a szemle megkezdődött.

A tábornok odalépett az első század elé és éles hadvezéri tekintettel vizsgálgatá azt. A katonák ugy állottak, mint a khinai fal.

— Lépj elő! — szölt szigoru hangon most a generális ur, egyik közlegényre mutatva.

Tormás Mátyás előlépett a sorból.

— Tarisznyádba szabályszerűen van pakolva minden.

— Igen is!

— Nos hát, mutasd nekem először is a ruhakéfedet.

Tormás Mátyás egy mozdulattal lekapta hátáról tarisznyáját (volgu bornyuját) s azt maga

előhaladásához szükséges igényeket lehetőleg ki fogja elégíteni, másrészt a polgárság finansziális érdekeit is lehetőleg szem előtt fogja tartani.

Felhívás.

Alig mult még néhány napja, hogy kellő pártfogás hiányában szenvedő, gyenge és bizonytalan alapra fektetett »husfogyasztó szövetkezetünk« szünetel, már is nagyon érezzük annak hiányát. Különösen ezen időben midőn hazánk minden közséje jónak látta a nagyon is ijesztő és veszedelmes cholera járvány betegség megakadályoztatása végett, oly óvórendszabályokat kijelölni, melyek közegészségügyi szempontból szükségessé váltak. Városunk előrelátó nemes tanácsa az ügybuzgó orvosi karral egyetértőleg szintén meghozta a szükséges óvintézkedéseket. Mégis a husfogyasztó közönségnek sokszor igazságos a panassza, mikor drágá pénzért mindenik székben a legsilányabb marhahúst kapja.

Mindezeket tekintelve véve, többektől óhajtatás nyilvánult, hogy városunkban a most szünetelő »husfogyasztó szövetkezet« ugyancsak a régi szövetkezettel megújítottan újra felállítsák. E véget felhívatnak mind azon husfogyasztó polgárok, a kik egyszer mindenkorra fizetendő 10 azaz tíz frt alapítási díj mellett a szövetkezet tagjai óhajtanak lenni, hogy neveiket ez ivnek aláírni szíveskedjenek. Ha 300 az az háromszáz aláírás fog jelentkezni: a szövetkezet azonnal megalakul s működését megfogja kezdeni.

A kellő számú aláírások megtörténte után a t. aláírók küzgyülésre fognak összehívhatni; s e küzgyülés feladata leendő a megalakulását kimondani, a működési szabályo-

elé a földre tevő, lehajlott és kevés keresés után kivett belőle egy kefet, melyet felmutatott a tábornoknak.

— Jól van. Most hadd látom a fényesítő kefet.

A legény ismételte az előbbi műveletet.

— Jó. Most a sarkefét.

— Itt van exezelenciád.

A tábornok rendkívül meg volt elégedve a látottakkal.

Tornás Matyás ekkor még egyszer lehajolt s egy negyedik kefet vett ki a tarisznyából és oda tartotta a bámuló tábornok elé, ki egészen megzavarodva kérdező:

— Hát ez micsoda?

— A tartalék-kefe!

A kapitánynak s a többi közel álló tiszteknek rémültökben a hajuk ég felé kezdett állani, mert mindjárt észrevették, hogy a rettenetes ember mindig egy és ugyanazon kefet hozta elő a bornyuból, s hozzá még a »tartalék-kefevel« való tréfát is megengedte magának a tábornokkal szemben.

De ez sem volt még elég; a vakmerő legény erre csakhamar a leirt módon háromszor egymásután produkált egy fél törülközöt mint fegyvertisztítót, mint törülközöt s mint — tartalék-törülközöt.

Tornás Matyás a tábornoktól különösen megdicsérve lepett vissza helyére. A tiszteknek szívékről, mikor

kat megállapítani s a kezelő személyzetet megválasztani.

Kelt H.-Szoboszlón, 1892. aug. 15.én.

Több városi husfogyasztó polgár.

HIREK.

— **Lajos napja.** Hajdu-Szoboszló város polgársága pártkülömbőség nélkül megünnepli aug. 28-án nagy hazánk fia Kossuth Lajos nevé napját. A város erdejében társas ebéd lesz, egy teríték ára 1 frt. Ezt fogja követni a függetlenségi olvasókör bálja, melyre ujjolag felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Halálozás.** Sággy Ferenczet és családját súlyos csapás érte, a mennyiben 2 éves kis leányuk Margit f. hó 24-en rövid betegség után meghalt. — Fogadják őszinte részvétünk kifezését.

— **Gyanúsított majom.** Említettük már, hogy a Clubs-ki-féle állatseregletből egy majom megszökött. Azóta mindig városunkban tartózkodik, majd itt, majd ott jelenik meg. Egyszer az alkaptány háza kéményének tetején üti fel sátorfáját. Talán azt nézi, hogy az alkaptány ur milyen korán ébred és siet a közmunkaváltság ügyének tisztázása végett. Onnan a Zsigmond Sándor kertjébe költözött át, a mi azt mutatja, hogy az egyházi ügyek iránt is érdeklődik. E féle hajlamait az is igazolni látszik, hogy Váczy kurator kezéből saját kezével vette át napokon keresztül a szent egyház alamizsnáját kenyér alakjában. Ugy látszik tehát, hogy egészen békés szellemű loyális majommal van dolgunk, de minden jó magaviselete hiába való, mivel »jött ment« azzal gyanúsítják, hogy ő az oka a városunkban előforduló gyakori tüzeseteknek és ezen vádat azzal indokolják, hogy mivel a majom forró égővek alatt tenyészik, hidegelli a mi mostani időjárásunkat, azért csinál egy-egy kis tüzet, hogy megmelegedjék.

— **Nyári multság.** A h.-szoboszlói függetlenségi olvasókör saját pánztára javára Kossuth Lajos nagy hazánkfia névnapja alkalmából 1892. év aug. hó 28-án, a város erdejében zártkörű tánc-mulatságot rendez. Beléptidő: személyenként 60 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté d. u. 4 órakor.

ért ez a veszedelmes szemfényvesztő játék.

S a derek közlegény — érdemei elismerésül pár nap mulva soron kívül valóságos gefraitterre léptettetettélő!

III.

A tudomány áldozata.

— Amerikai történet. —

Törvényszéki elnök: Mi az ön foglalkozása?

Vádolt (zokogva): Én kérem a tudomány áldozata vagyok!

Törvényszéki elnök: Mit mond ön?

Vádolt: Igenis uran ismétlem: én a tudomány áldozata vagyok! Tetszik tudni, hát az ugy történt, hogy ezélul tüztem ki magamnak a különböző folyadékok viszonylagos erejét végérvényesen megállapítani a tudomány érdekében. Kísérleteim eredményre is vezettek. Egész bizonyossággal mondhatom kérem, hogy a legerősebb szesz folyadék az abszinth Megittam egy üveg bort, — semmi hatás. Azután egy üveg sört próbáltam meg, — újra semmi hatás. Erre egy üveg pálinka következett, — vajmi kevés hatással. Végül az abszinthra került a sor; még felig sem ittam ki az üveg tartalmát, — s imé egyszerre felfordult velem a világ, a rendőrbiztos urat gumilabdának néztem s a földhöz találtam vágni. Ezért állítottak a törvényszék elé. Tessék elhinni kérem: én a tudomány áldozata vagyok!

— **Tüzek.** Na nap után a vészharang kongása riaszt fel bennünket, tudunkra adta, hogy ismét valamelyik polgártársunk fáradságának és szorgalmának gyümölcse lett a lángok martalékává. A hét folyamán nyolcz tüzeset történt városunkban. Jó lesz a tűzrendőri szabályrendeletet szigorúan végrehajtani, míg nagyobb baj nem lesz.

— **Megjárták.** Nemrég az a fura hír járta be a lapokat, hogy Cognac francia város polgárai kérvényt nyújtottak be az illetékes francia miniszterhez, melyben kieszközölni kérik, hogy idegen, különösen külföldi cognagyárosoknak tiltsák meg, hogy gyártmányukat szintén »Cognac«-nak nevezzék el, mivel ez az ő városuk neve és innen eredőleg az ő világhírű gyártmányuké is, mely utóbbi a névbitorlás folytán híreben és kelendőségében érzékenyen károsítatik. Nem fűztünk e hirhez magyarázatot, mely fölösleges is lett volna. Most azonban mégis vissza kell térnünk e tárgyra, mert az a furcsa dolog esett meg a szegény cognaciakon, hogy a francia köztársaság védnöksége alatt nemrég Bordeauxban tartott nemzetközi egészségügyi kiállításán a jury nem az ő gyártmányukat, hanem külföldit, még pedig magyart (a gróf Esterházy Géza budapest-angyalfüldi cognac-gyárát) tüntette ki a rendelkezésére állott legnagyobb díjakkal: az arany éremmel és érdemkeresztel is. Már most kíváncsiak vagyunk megtudni mi történik azzal a kérvénnyel?

— **Szent István király napja Karsbaldban.** Mint Karsbádi tudósítók írja. Szent István király napját nagy ünnepélyességgel ülik meg Karsbalden. Délelőtt isteni tisztelet volt a cath. templomban, délben pedig fényes ebéd a Stadtparkban, melyen Karsbád intelligentiája és az ott időző fürdő vendégek nagy számmal vettek részt. Egy teríték ára 2 frt 50 kr. volt. — Ugy látszik, hogy az élelmes csehek jól értenek a vakuly magyar féle szemfényvesztéshez; mert t. i. mivel a fürdő vendégek legnagyobb része magyar, hogy ezeket még inkább oda csábíták, hízelegnek a nemzeti érzületű gondolkozás módnak, mint ezt a fentebbi — hír is igazolja.

— **Iskolai értesítő.** A szoboszlói polgáriiskola értesítőjét közzé tette már Pölya Mihály igazgató. Az értesítőből megtudjuk, hogy az iskola kötelekéből Kovács Gábor tanár eltávozott s helyébe Feltóthy László lett megválasztva. A tanárok lett száma a következő: rendes tanárok Pölya Mihály, Szécsy Miklós, Nagy József, Feltóthy László; ének tanár Tóth Lajos segédkantór. Hittanárak: Fröhner Lajos és Katz Salamon. Az iskolának volt 68 rendes, és 7 magán tanulója, ezek közül vizsgázott 62 rendes s 3 magán tanuló. Az iskolában a latinnyelvet is tanítják s ez által lehetővé van téve az, hogy ezen iskolából bármely gimnáziumba át lehessen a tanuló, ha t. i. a latinnyelvből felvételi vizsgát tesz.

— **Kártérítés egy gyermekért.** Özvegy Sz. Annának 4. éves figyermekén 3 év előtt Ó-Budán keresztül ment H. K. nagyfuvárosnak két nehéz kocsija, melyek a napszámosnó gyermekét holtra gázolták. Ebből fenytő és polgári gör keletkezett, amenyiben az anya kártérítési jogán beperelte a nagyvállalkozót, mint akinek alkalmazottjai okozták a szerencsétlenséget és azt 4800 frtban, mint a leghisebb napszámbér átlag összegében kérte elmarasztalni, azt adván elő, hogy neki, mint özvegynek és szegény sorsúnak, idővel a gyermeke lett volna az eltartója, több gyermeke nem levén. Az első bíróság felperesnőt elutasította, mert ugymond: kiderült hogy a gyermek nagyot halló volt, hogy az első kocsis ellen lefolyt fenytő perben is fel lett az mentve, mint hibátlan. Ezen ítéletét a kir. tabla feloldá és figyelemmel arra, hogy az elgázolás után rögtön rendőr jött a helyszínére, aki részlegesen vallott: elrendelte a fenytő iratok beszerzésé-

és ebből annak kiderítését, hogy a kérdéses rendőr meggyőződött-e arról, hogy a hegyről jövő kocsi dörzs-féke megszorítva volt? Pót-tárgyalás után az első bíróság ismétlé elutasító ítéletét, ezt pedig most már e kir. tábla is helybehagyta, mert ugymond: a kocsinak a fenytő bíróság általi felmentése még nem mentesíti ugyan a gazdát az anyag kártérítés terén, továbbá a gyermek nagyot hallása is csak enyhítendő körülmény lehet, mindazon által elutasítandó volt felperesné azért, mert a megejtett bonczolás szerint gyermeke nagymérvű tüdő-senyven szenvedett, e miatt hátramaradt fejlődésű és lesóványodott testű csenevész volt, aki tehát az orvosok egyező véleménye szerint ugysem élt volna 1—2 éven túl, keresni tehát soha sem lett volna képes. Ez okból a kártérítés címén felszámított 4800 frt nem volt megítélhető, azonban — az első bíróság ellenében — megállapított 600 frtra mérsékelt fájdalomdíj. Ez ellen mindkét fél fellebbezett a Curiához.

— **Meghaltak** 1892. augusztus 1-től 20-ig Domonkos Sámuel 7 éves. Gombos Sámuel 62 éves. Kövér István halva szül. leánya. Deák Ferencz másfél éves. Adám Imre 3 éves. Domonkos Zsófia 1 éves. Kun Lidia 1 éves. Sz. Kovács Sámuel 60 éves. Harsányi Károly halva szül. fia. Silber Emma 16 napos. Horog Pál 73 éves. Plón Emil 12 napos, Balla Zsófia 8 napos K. Tóth Lajos 52 éves. Varga Gusztáv 20 éves. Kőte Mária 79 éves. Sági Margit 2 éves. Koos Zsuzsanna 72 éves. Barna Sámuel 76 éves. Tóth Ferencz halva szül. leánya. Csuka Margit 3 éves.

— **Igy szokták ezt minálunk.** A vásár alkalmából egy vidéki atyafi beült egy debreczeni kocsmába és kért magának egy üveg bort. A mellé kért »gyertyának« még két üveg bort s aztán így szólt:

— Igy szokták ezt minálunk.

Kisvártatva kivett a bugyelárisból egy ötvenest, letette az asztalra és elkiáltotta magát.

— Hun az a cigány! Mert így szokták ezt minálunk.

A more hamar előkerült és meglátva az asztalon az ötvenest, keze lába-majd vonóvá vált, úgy húzta a nótát.

Az atyafi ismét benyult a zsebébe és kivett belőle egy másik ötvenest és mondá:

— Huzz egy másik nótát. Mert így szokták ezt minálunk!

A cigány primás majd megette a kezét-lábbát a nagy szolgálatkészségtől. Az atyafi minden nóta után kivett egy ötvenest és letette a többi mellé, mondván:

— Igy szokták ezt minálunk!

A boldog cigány primás már azt hánytorgatta fejében, hogy a Tisza-házat vegye-e meg, vagy elég lesz-e a Kornis törvényszéki elnök palotája.

Mikor már 15 darab ötvenes volt az asztalon, az atyafi elkiáltotta magát:

— Fizetek

— Kifizette a három üveg bort, a melyből egy cseppet sem adott a cigánynak, oda nyomott a primás kezébe 2 frtot s az ötveneseket beseperve zsebre dugta, mondván:

— Igy szokták ezt minálunk.

Azzal távozott.

A primás keservesen nézett az ellibegő ötvenes után, mondván:

— Hogy az Isten ne tartsa meg ezt a jó szokásukat!

— **A tens főszolgabíró ur.** Egy vicces uri ember a debreczeni vásár alkalmából a következő dolgot eselekedte:

A vásáron két vidéki parasztember elagya-bugyálta egymást. Az említett ur szigorú arczal közbelépett és felszólitotta őket, hogy kövessék mert ő a főszolgabíró. A két atyafi meghunyászkodva emelte le kalapját és szó nélkül követte a »tens főszolgabíró urat.«

Emberünk esinosan butorozott lakására vezette a két atyafit, a hol kimondotta szentenczia képen, hogy botrány okozása végett elítéli őket 200—200 frt pénzbírságra.

A két atyafi csak hüledezett, majd pedig könyörgésre fogta a dolgot. Hiszen annyi pénze talán még az árendás zsidónak sincs.

— No tudják, a mai világban csunya denuncziáns világot élünk. A segédszolgabírom ott ül a másik szobába s ha nem büntetném meg magokat, rögtön feljelentené a méltóságos főszolgabíró urnak és engem elcsapnának. Büntetnem kell

tehát Énnekem jogom van átváltoztatni a 200 forintot tizenkét botütésre. Minthogy azonban nincs itt a hajdum, az egyiköknek a másikat kell megvernie és viszont. Válasszanak Instalom, akkor inkább a botnál maradunk. Megegyeztek abban is, hogy ki legyen az első. Az egyik atyafinál szép egyenes tölgyfa bot volt. Azt a »tens főszolgabíró ur« kinevezte exekutiv hatalomnyak.

Mikor az első atyafi le akart feküdni, oda sugott a másiknak:

— Nagyot ne üssik kee, mert visszaadom!

A két deliquens kiáltotta a 15 pálezákat, mire a »tens főszolgabíró ur« kényszerítette őket, hogy csókolják meg egymást.

Minthogy egyik se verte meg nagyon a másikat, szívesen békültek ki és a legnagyobb barátsággal távoztak a vicces urtól a ki megmutatta, hogy milyen a gyors és igazságos köz-igazgatás.

Sőt a két atyafi meg is köszönte neki a jó indulatát s így szóltak:

— Bizony rászolgáltunk arra a verésre, mert hisz komák vönánk.

— **Elcsereült hullák.** Ritka eset történt Nagy-Váradon. A bonczházban elcsereültek két hullát: a keresztyén került az izr. rítus szertartásai szerint az izr. temetőbe és kis hija, hogy az izr. halott meg a keresztyén sírkertbe nem jutott. Stein Áron csillagvárosi lakos Heller D. dobresti árendásnál volt pálinkát főzni, azonban a mult szombaton rosszul lett s beakart jönni Nagyváradra. Nagymező községnél a kocsis észrevette, hogy Stein meghalt és a rendőrség intézkedésére beszállították a bonczházba. Ugyancsak ez időben a kolozsvári-utcai gr. Csákyféle ház kertjében, az öles gazban találták meghalva Végh Batory János napszámot. Ezt is beszállították a bonczházba.

A bonczolást meg is ejtették s kiadták az engedélyt, hogy Stern Áron hulláját az izr. temetkezési egylet embereinek adja ki a járvány-kórház gondnoka. A temetkezési egylettől ki is mentek a bonczház, s daczára a gondnok figyelmeztetésének — mint ezt a rendőrség állítja — nem a bonczasztalon levő, szakállas, bajszos Stein hulláját, hanem a csupasz arcú Végh János holttestét vették ki a koporsóból s vitték ki a temetőbe, hol a szokásos szertartások el is földelték.

Igy került a keresztyén ember holtteste az izr. temetőbe.

A gondnok vette aztán észre, hogy a bonczasztalon még mindig ott van Stein hullája. A halottakat aztán visszahelyezték a magok helyére.

CSARNOK.

A bátor francziák.

Bulgáriában összeesküvést fedeztek fel Ferdinánd fejedelem és az ország törvényei ellen és az összeesküvőket, akik az orosz kormány fizetett bérencei voltak, a törvényes elővizsgálat után törvény szerint lefejezték. Oroszországon kívül, nagyon csunya szerep jutott ebben az ügyben s Franciaországon kívül, amely köz-tudomás szerint hűséges szövetsége Oroszországnak, Európa összes államai helyénvalónak ismerték el a bolgár kormány meg a bolgár fejedelem eljárását az orosz pénzen kitarított bolgár eselszövőkkel szemben. Az előbb említett két állam azonban más álláspontot foglalt el legutóbb s Franciaország népe ezt a Párisban megtartott meetingen ki is jelentette.

A bátor francziák »hóhéznak,« gyilkosnak s más, hasonló néven nevezhető gonosztevőnek czimezik azóta Köburg Ferdinándot, Bulgária fejedelmét amiért az összeesküvőkre szabott halálbüntetésnek megengedte a végrehajtását. »Mert — így szólt a meeting egyik, viharosan eljenzett szónoka — Páris mindig megszólalt és meg fog szólalni, amikor elnyomottakról lesz

szó: meg fog szólalni a hatalmasokkal, a koronás banditákkal szemben is. Hadd tudják me a monarchiák, a leghatalmasabbak is, legyenek urai bármelyik nemzetnek: ha igaztalanságot követnek el a néppel szemben, Páris sohasem fog néma maradni.«

Franciaországgal nem is olyan régen, őszintén rokonszenvezett Európa minden szabadságra s műveltségre törekvő állama, hacsak régi, hagyományos gyűlölködés nem akadályozta ebben. Rokonszenvezett vele még ellenfele, Németország is, és a diffenciákat kiegyenlíteni, elküldötte hozzá az özvegy német császárnét. De legjobban rokonszenvezett a sok közt Magyarország, a mi véren szerzett s veritéken tartott édes hazánk, melynek ezredéves népe éppen olyan hősiessen harcolt a zsarnokság ellen, mint a francia nép.

Ez a rokonszenv azonban jelentékenyen megesappant az utóbbi időkben a magyarnál ép úgy, mint a többi államok népeinél. A nemzetek morális érzékét bántotta az a nemzetellenesség, amelylyel a szabadságot képviselő francziák a zsarnokság századunkban megközelíthetlenebb mintaképének, az orosz birodalomnak váltak szövetségeseivé: bántotta az a frivolitás, hogy az a kis, amely annyira kitartott ellensége volt minden önkénynek s nem átalotta kezét fogni Oroszországgal, a lepedátlanabb önkény bizodalmaival, azzal az állammal, amely a francziák s minden szabadon gondolkozó népgyűlöletének a tárgyát, a korlátlan abszolutizmust egyesegyedül képviseli ma Európában. A híres francia oloszlán önmagát tiporta sárba, mikor az északi jegesmedvéhez lealázta magát s a francia lobogón soha nagyobb szégyen nem esett, mint a mikor bajtársává szegődött az orosz kancsukának.

És a »liberté, fraternité, igité« hazája, szép franciaország, itt még nem állott meg. Fokról-fokra süllyedt a lejtőn lefelé s nemsokára a politikai svindlerségek hazájává aljasult. Főlkarolta a kalandorokat, az iparlovagokat s tiszteletes szándéka, tiszta kártyával játszó államférfi csak a legnagyobb küzdelmek árán érvényesülhetett területén, hogy az ország legdrágább kincsét, a republikát, megmenthesse a politikai szédelgők nyílt vagy rejtett támadásaitól.

Hogyha mindez kevés lett arra, hogy a külföld őszinte rokonszenvre elforduljon Franciaországtól, a párisi meeting az utolsó lépést is megtette erre nézve. Mert az a proklamáció, ami ott született meg s a mi most a világ előtt fekszik, más államok jogkörébe vág s a politikai svindlerségnek ez olyan diszpeldánya, amely még a több szabadsággal dolgozó diplomáciai érintkezés terén is ritkaságszámba mehet.

Vajjon, ha Franciaország államformája ellen összeesküvést szőnének és a tervet idejében fölfedeznék, a fenséges Páris megváltaná-e az összeesküvőket a guileotintól? Ha igen: miért nem akadályozta meg Ravachol kivégeztetését, aki nem is alattomos eszközökkel, hanem nyíltan küzdött az anarchia mellett? Nincs olyan állama Európának, amely józan kormányzat mellett büntetlenül hagyhatná a maga kebelében idén államok bérenceinek az aknamunkáját, és a híres Páris eliteli ezért Bulgáriát.

»Páris mindig megszólalt és meg fog szólalni, amikor elnyomottakról lesz szó, a hatalmasokkal, a koronás banditákkal szemben!« így szól az a nagy kaliberű kijelentés. Nohát, ne menjen akkor Bulgáriába, mert ott a jelen esetben nem elnyomottakról, hanem mindössze négy lefejezett eselszövőről van szó. Menjen inkább Oroszországba s emelje föl szavát az ottani kormányrendszer ellen, mert ott vannak igazi »elnyomottak« s ha valahol Európában — ott található meg a leghatalmasabb »koronás banditát« is.

Ezt azonban nem teszi s nem teheti, mert hiszen franciaország, ez a népjogvédő, igaztalan-üldöző, fejedelmeket, zsarnokokat fenyegető politikai nagy erkölcsbíró — Oroszország abszolutisztikus államformájának régi tisztelője, »koronás banditájának pedig szövetséges fegyvertársa.

»Madarat tolláról, embert barátjáról, s »varju a varjunak ki nem ássa szemét« azt mondja a magyar példabeszéd. Ennek a két nyiltszavu közmondásnak az alkalmazásával igen könnyen megítélheti azt, hogy a jelenlegi esetben is mennyit ér a »bátor« francziák, az »igazságtalanság« miatt megszólaló Páris szava.

Felelős szerkesztő és lap-tulajdonos:
SZÜCS BÁLINT.

Tőkés Zsigmond
kereskedő üzletében egy
jó családba való fiu
tanulónak felvétetik.
Ertekezhetni ugyanott.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség tudomására hozni, hogy a kik

téglaégetőmből
szeptember 15-ig

téglát akarnak vásárolni

forduljanak

Tőkés Zsigmond

kersskedő urhoz. A szükséges utalványt ő
fogja kiszolgáltatni,

H.-Szoboszló 1892, aug. 14.

Tisztelettel

Czeglédy Antal.

Mindennemű szabó kellékek.

Boros Testvérek

czég

DEBRECZEN, KIS-UJ-UTCZA SARKÁN.
FŐTÉR.

Jutányos szabott áron nagy választékban

divatos női ruhaszövetek
yapju Cachemirok, fekete divat-
kelmék, selymek és bársonyok.

Különféle Cosmanosi szintart
»Cretton, Batist, Atlas szatin és Velezek.
Czernacnavasz, Oxford és Butorgrádlík, Pamut,
czérna és Szepességi vásznak Chiffon, Creas,
Rumburgi.

FEHÉR és SZINES ASZTALNEMŰEK, ZSEBKENDŐK.

Kész férfi és női ingek, gallérok nyak-
kendők. Legjobbnek elismert

Harlandi szintartó kötőpamutok.

Horgoló és varró czérnák.

Szines Himző selymek és pamutok.

Ugyszintén nagy választékban: Kezdt és
kész női munkák. Előnyomott asztal-futók,
terítettók stb.

FEKETE és SZINES SELYEM KENDŐK

férfi, női és gyermek harisnyak és kesz-
tyűk, gyapju ingek, mellények és lábra-
valk, szallagok, csipkék és mindennemű
pipere cikkek.

Nap- és esőernyők, Válfűők,

menyasszonyi koszorúk és fátyolok

Ágyterítők, csipke, jutte és gyapju függönyök.

PLÓN GYULA

KÖNYVNYOMDÁJA és PAPIRKERESKEDÉSE
HAJDU-SZOBOSZLÓN

Elvállal és pontosan teljesít minden a

nyomdászat körébe tartozó munkát

ugymint:

városi és községi hivatalos nyomtatványokat, esketési, eljegyzési kártyákat, meg-
hívókat és tánczrendet, étlapok, számlák, árjegyzékek,
névjegyek, gyászlapok, kimutatások, takarékpénztári mérlegek,
hirlapok, folyóiratok, művek, stb.

gyorsan, izléses kiállításban és jutányos áron.

Kitünő minőségű irodai és iskolaszerek raktára.

Most érkezett

DISZES LEVÉLPAPIROK.